

.....
MILJØMINISTERIET

Departementet

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. BLS-100-00075
Den 17. november 2008

- ./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed Kammeradvokatens undersøgelse af ekspropriationspraksis på planlovens område.

Af rapportens afsnit 3, hvor undersøgelsens resultater sammenfattes, kan der fremhæves følgende:

Generelle bemærkninger

Af landets 98 kommuner har 85 besvaret spørgeskemaet om kommunernes praksis. Heraf har 31 kommuner svaret, at de har anvendt planlovens § 47, stk. 1, i perioden 2003-2007. Suppleret med materialet fra Naturklagenævnet er der tilvejebragt oplysninger om i alt 106 ekspropriationssager fra i alt 41 kommuner i den 5-årige undersøgelsesperiode.

I undersøgelsen er "én ekspropriationssag" defineret som en ekspropriation fra én ejendom, uanset om ejendommen omfatter flere matrikelnumre, som i tingbogen er noteret som én ejendom. Hvis der er eksproprieret fra flere ejendomme til samme projekt, regnes hver ejendom som én ekspropriationssag.

Af de 106 ekspropriationssager har kommunerne i 70 sager eksproprieret til virkeliggørelse af lokalplan og i 19 sager eksproprieret til byudvikling. Det overordnede formål er ikke oplyst i de resterende 17 sager.

Naturklagenævnet har i perioden 2003-2007 realitetsbehandlet 26 klagesager vedrørende planlovens § 47, stk. 1. 13 klagesager er afsluttet uden realitetsbehandling.

Af de 26 realitetsbehandlede klagesager har Naturklagenævnet ophævet kommunens ekspropriationsbeslutning i 9 sager (4 af disse sager hænger sammen), mens nævnet i 16 sager har stadfæstet kommunens afgørelse. I én sag er kommunens beslutning stadfæstet for nogle arealer og ophævet for andre.

Naturklagenævnets afgørelser er i to tilfælde indbragt for domstolene i perioden 2003-2007. Den ene sag blev hævet af sagsøgeren under forberedelsen. I den anden sag frifandt byretten i marts 2008 Naturklagenævnet (dommen er anket).

Der er efter det oplyste ikke i perioden 2003-2007 afsagt domme i sager om ekspropriation efter planlovens § 47, stk. 1.

Særligt om ekspropriation til byudvikling

Naturklagenævnet har i 2003-2007 realitetsbehandlet 8 klagesager om ekspropriation til byudvikling. I 7 af de 8 sager har Naturklagenævnet ophævet kommunens ekspropriationsbeslutning. Nævnets begrundelse for ophævelsen i disse sager har været,

- at der ikke kunne eksproprieres på grundlag af et ophævet kommuneplantillæg (4 sager, som hænger sammen).
- at ekspropriationen burde ske på grundlag af en lokalplan og ikke efter reglen om ekspropriation til byudvikling (3 sager).

Særligt om ekspropriation til virkeliggørelse af lokalplan

I de 70 sager, hvor kommunerne har eksproprieret til virkeliggørelse af lokalplan, er det specifikke formål oplyst som:

bolig i 10 sager, erhverv i 10 sager, blandet bolig/erhverv i 10 sager, vej- og parkeringsanlæg i 10 sager, institutioner i 3 sager, affalds- og forsyningsanlæg i 2 sager, andre formål i 19 sager, og i et enkelt tilfælde er det specifikke formål ikke oplyst.

Naturklagenævnet har i 2003-2007 realitetsbehandlet 18 klagesager om ekspropriation til virkeliggørelse af lokalplan. I 3 af de 18 sager, som Naturklagenævnet har realitetsbehandlet, er kommunens ekspropriationsbeslutning helt eller delvist ophævet. Nævnets begrundelse for ophævelsen i disse sager har været:

- at den lokalplanbestemmelse om ejerforhold, der var eksproprieret i henhold til, ikke havde hjemmel i planloven (1 sag),
- at ekspropriationen omfattede et større område end lokalplanen (delvis ophævelse) (1 sag),
- at en tvangsmæssig afståelse ikke var rimelig i den konkrete situation, idet ejerens interesse i fortsat at kunne anvende arealet i sin landbrugsproduktion ikke burde vige for interessen i at sikre udvidelsesmuligheder for en erhvervsvirksomhed på naboejendommen (1 sag).

Særligt om ekspropriation til fordel for en bestemt privat

I 20 af de 106 sager må det antages, at kommunerne har eksproprieret til fordel for en bestemt privat virksomhed, forening mv.

Det specifikke ekspropriationsformål i disse 20 sager er:

golfbane i 13 sager (som angik samme golfanlæg), forskellige vej- og parkeringsanlæg i 5 sager, udvidelse af virksomhed i 1 sag, udvidelse af flugtskydebane i 1 sag.

I 7 af Naturklagenævnets 26 realitetsbehandlede klagesager er der eksproprieret til fordel for en bestemt privat. Af de 7 klagesager om ekspropriation til fordel for en bestemt privat har Naturklagenævnet ophævet kommunens ekspropriationsbeslutning i én sag, som angik udvidelse af en virksomhed.

Jeg vil senere vende tilbage til udvalget, for så vidt angår hvilke tiltag Kammeradvokatens rapport eventuelt måtte give anledning til.

Troels Lund Poulsen/

Sven Koefoed-Hansen